

Gäller för: VO3 Anestesi Operation Intensivvård

Giltig från: 2026-03-17

Innehållsansvar: Pia Carlqvist, (piaca7), Operationssjuksköterska

Giltig till: 2028-03-17

Godkänd av: Helene Sackari, (helma18), Verksamhetschef

Annan sekundär ledprotesoperation enligt DAIR (knä och höft) - perioperativ vård

Innehållsansvarig: Pia Carlqvist operationssjuksköterska
Johanna Edlund anestesijüksköterska
Nenad Vucelic överläkare
Alma Vuorinen specialistläkare anestesi
Lotta Kettil överläkare.

Förändringar sedan föregående version

Förlängd giltighet. Mindre uppdatering.

Bakgrund och syfte

Tillämpas i Lidköping.

Omhändertagande av patient som ska genomgå höft- knäplastik enligt DAIR.

Arbetsbeskrivning

Anestesimetod

Individuell enligt preoperativ bedömning. Oftast spinal om förväntat lång operationstid även epidural.

Anesthesiutrustning

Sedvanlig utrustning. Syrgasgrinna vid spinalanestesi. Varma vätskor och vätskevärmare. Spinal läggs på förrum.

Hudvård

Varm mössa samt benvärmare på det friska benet. Håravkortning vid behov. Descutansvamp. Klorhexidinsprit. Kontrollera hudkostymen och dokumentera ev sår.

Sidomarkering

Ja, enligt styrdokument – [Sidomarkering av pariga organ preoperativt.](#)

Planerad operationstid

Ca 3 timmar.

Patientuppläggning

HÖFT: Plantopp med helmadrass där axelkudde plockas bort. Sidoläge med operationssidan uppåt från början. Vid narkos sövs patienten på rygg alternativt sidoläge i samråd med anestesiläkare i op-salen och vänds därefter.

Sidostöden täcks med operationsmössa Annie. Patienten fixeras i exakt läge med hjälp av ett sidostöd mot sacrum och ett sidostöd mot höftbenskammen. Sacrum ska ligga lodrätt. Polstra vid magen om huden ligger mot stödet.

Patienten ska ligga rak på bordet, med axelpartiet, höften och benet i linje, parallellt med bordet. Kudde mellan armarna. Tryckavlastning mellan benen med benvärmare och tunt täcke. Benrem på underbenet till det friska benet som ska ligga böjt.

[Länk till separata bilder](#)

KNÄ: Plantopp med helmadrass. Ryggläge. Höftstöd mot utsidan av låret. Geldyna (limpa) alternativt knätrappa till fot. Benrem på det friska benet.

Risk

Undre axeln belastas tungt. Viktigt att axeln ligger bra i skåran i madrassen. Ligga bekvämt från början.

Blodgruppering/Bastest

Ja/Ja. Styrdokument – [Provtagning – preoperativ](#).

KAD

Ja.

Blåstömning

BladderScan enligt styrdokument - [Urinblåsekontroll perioperativt - Lidköping](#)

Antibiotika

Enligt läkemedelsmodul i Melior. Startas efter odlingar perioperativt i samråd med operatör.

Trombosprofylax

Enligt läkemedelsmodul i Melior.

Blodtomt fält

Nej. Anläggs sterilt om så önskas av operatör.

Se styrdokument - [Blodtomt fält vid operation](#).

Assistent

Ja.

Övrigt

- Betapred 8 mg iv. enligt PM i läkemedelsmodul innan op-start.
- Ev Strataxen 1g iv. enligt PM i läkemedelsmodul.
- Alltid nyöppnad flaska NaCl 1000 ml till varje patient.
- Operationssal låst under operation.
  - CAS (Clean Air Suit) samt munskydd skall användas av all personal på salen.
  - Instruktion för uppdukning och tillvägagångssätt vid DAIR (Prontosanspolning) - [se länk](#)
- Rikligt med NaCl-spolning (9 l.).
  - Odlingar och remiss.
  - Benställning för att lyfta upp benet används INTE preoperativt. Gäller både knä och höft.
  - Kontrollera att höftregister/knäregister finns med och att implantatlappar klistras på. Använd register för reoperation.
- Efter operationen vänds patienten direkt över till sängen på rygg (höft).
  - Benet i neutralläge och lindas med elastiska lindor från fot till lår postoperativt (knä).
  - Vid uppdukning på annan sal se länk: [Standardiserad uppdukning och hantering av sterilt material på uppdukningssal - gäller SkaS Lidköping](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VO3 Anestesi Operation Intensivvård

Innehållsansvar: Pia Carlqvist, (piaca7),
Operationssjuksköterska

Godkänd av: Helene Sackari, (helma18), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9695-1808319850-320

Version: 3.0

Giltig från: 2026-03-17

Giltig till: 2028-03-17